

Aðgerðir íslenskra stjórnvalda vegna áhrifa COVID 19

20. mars 2020

Aðgerðir íslenskra stjórnvalda vegna COVID 19

Umbætur á erfiðum tíma

Heimsfaraldur COVID 19 hefur nú þegar haft og mun hafa enn frekari afleiðingar á heimsbyggðina. Fyrirsjáanlegt er að faraldurinn hafi neikvæð áhrif á íslenskt atvinnulíf, um lengri eða skemmri tíma. Stjórnvöld hafa unnið að og eru að vinna að lagabreytingum til þess að koma til móts við fyrirtæki og launamenn í landinu og milda höggið fyrir íslenskt efnahagslíf.

Frestun gjalddaga tryggingagjalds og staðgreiðslu opinberra gjalda

Hinn 13. mars síðastliðinn voru samþykkt lög nr. 17/2020 um breytingu á lögum um staðgreiðslu opinberra gjalda og lögum um tryggingagjald.

Breytingarnar eru eftirfarandi:

- ▶ Frestun greiðslu hluta tryggingagjalds og staðgreiðslu. Lögaðilum er heimilt að fresta greiðslu helmings tryggingagjalds og staðgreiðslu.
- ▶ Tvískipt greiðsla. Í stað þess að greiða þurfti alla kröfuna mánudaginn 16. mars var heimilt að tvískipta greiðslunni. Fyrri helmingur greiðslunnar var þá með gjalddaga 1. mars og eindaga mánudaginn 16. mars 2020. Seinni helmingur verður með gjalddaga 1. apríl og eindaga 15. apríl 2020.

Þeir sem greiddu alla kröfuna áður en henni var skipt eru með kröfu fyrir apríl gjalddaganum í heimabanka og að sama skapi með inneign á fyrra tímabilinu í tekjubókhaldskerfi ríkisins. Ríkisskattstjóri vinnur að því að jafna inneignina á milli tímabila.

Úrræði fyrir einstaklinga í sóttkví án einkenna

Með lögum um tímabundnar greiðslur vegna launa einstaklinga sem sæta sóttkví er ætlað að tryggja að launamenn sem verða fyrir tekjutapi af því að vera settir í sóttkví samkvæmt fyrirmælum yfirvalda verði fyrir sem minnstum fjárhagslegum skaða. Helstu nýmæli eru þessi:

- ▶ Heimilt er að greiða úr ríkissjóði atvinnurekanda launakostnað launamanns sem hefur sætt sóttkví, eða hafi barn í forsjá hans undir 13 ára aldri eða barn undir 18 ára aldri sem þiggur þjónustu á grundvelli laga um þjónustu við fatlað fólk með langvarandi stuðningsþarfir, að frekari skilyrðum uppfylltum.
- ▶ Heimilt er að greiða launamanni launatap hafi hann ekki fengið greidd laun, svo sem vegna rekstrarörðugleika eða tekjufalls atvinnurekanda.
- ▶ Fjárhæðartakmörkun. Gert er ráð fyrir því að greiðslur ríkisins samkvæmt lögunum geti aldrei verið hærrí en 633.000 kr. fyrir hvern launamann hvern heilan almanaksmánuð. Hámarksgreiðslur fyrir hvern dag sem sjálfstætt starfandi einstaklingur sætir sóttkví eða annast barn í sóttkví nema 21.100 kr.

Lög um bætur vegna lækkunar starfshlutfalls

Þann 20. mars síðastliðinn voru samþykkt á Alþingi lög um breytingu á lögum um atvinnuleysistryggingar og lögum um Ábyrgðarsjóð launa. Markmiðið er að aðstoða fyrirtæki við að halda ráðningarsambandi við starfsfólk sitt þar til rekstrarerfiðleikum vegna COVID-19 faraldursins lýkur.

Lögunum er ætlað að hafa hvetjandi áhrif á fyrirtæki sem eiga í tímabundnum rekstrarörðugleikum til að nýta sér þann kost að lækka starfshlutfall launamanna tímabundið frekar en grípa til uppsagna.

Lögin fela m.a. í sér:

- ▶ Að einstaklingur sem sækir um atvinnuleysisbætur samhliða minnkuðu starfshlutfalli getur átt rétt á greiðslu atvinnuleysisbóta. Sá réttur tæki til þeirrar fjárhæðar sem nemur hlutfallslegum mismun réttar launamannsins hefði hann misst starf sitt að öllu leyti og þess starfshlutfalls sem hann gegnir áfram. Þarf starfshlutfall að hafa lækkað hlutfallslega um að minnsta kosti 20% og launamaður þarf að halda 25% starfshlutfalli.
- ▶ Laun frá vinnuveitanda og greiðslur atvinnuleysisbóta samanlagt geta þó aldrei numið hærri fjárhæð en 700.000 kr. á mánuði og skulu ekki nema hærri fjárhæð en 90% af meðaltali heildarlauna launamanns m.v. 3ja mánaða tímabil áður en launamaður missti starf sitt að hluta.
- ▶ Samtala launa frá vinnuveitanda og atvinnuleysisbóta skal þó aldrei sæta skerðingu (sbr. 90% hámarkið) ef hún, samtalan, er undir 400.000 kr. á mánuði m.v. fullt starf, og skerðing skal aldrei verða til þess að hún fari undir 400.000 kr.
- ▶ Hér má sjá [útreikningstöflur](#) á áhrifum þessarar breytingar.

Frekari breytingar í vændum

Til að verja íslenskt efnahagslíf mun ríkisstjórnin beita sér fyrir eftirfarandi aðgerðum:

- ▶ Fyrirtækjum sem lenda í tímabundnum rekstrarörðugleikum vegna tekjufalls verði veitt svigrúm, t.d. með lengri fresti til að standa skil á sköttum og opinberum gjöldum.
- ▶ Skoðað verði að fella tímabundið niður tekjuöflun sem er íþyngjandi fyrir fyrirtæki í ferðapjónustu, t.d. gistináttaskatt sem verður afnuminn tímabundið.
- ▶ Markaðsátaki verður hleypt af stokkunum erlendis þegar aðstæður skapast til þess að kynna Ísland sem áfangastað, auk átaks til að hvetja til ferðalaga Íslendinga innanlands.
- ▶ Gripið verði til ráðstafana sem örvað geta einkaneyslu og eftirspurn, t.d. með skatta- eða stuðningskerfum.
- ▶ Aukinn kraftur verði settur í framkvæmdir á vegum opinberra aðila á yfirstandandi ári og þeim næstu.
- ▶ Efnt verði til virks samráðs milli stjórnvalda og samtaka fjármálafyrirtækja um viðbrögð þeirra við fyrirsjáanlegum lausafjár- og greiðsluörðugleikum fyrirtækja í ferðapjónustu.
- ▶ Innstæður ÍL-sjóðs í Seðlabankanum verði fluttar á innlánsreikninga í bönkum til að styðja við svigrúm banka og lánardrottna til að veita viðskiptamönnum sínum lánaþyrirgreiðslu.

EY

Endurskoðun | Skattar | Ráðgjöf

Um EY

EY er leiðandi fyrirtæki í heiminum á sviði endurskoðunar, skattamála og ráðgjafarþjónustu. EY hefur markað sér þá stefnu að vera leiðandi á markaði og veita fyrsta flokks þjónustu sem er sniðin að þörfum viðskiptavina okkar, hvar sem er í heiminum. Við þjálfum framúrskarandi leiðtoga sem starfa saman að því að uppfylla fyrirheit okkar til allra þeirra sem hagsmuni hafa af starfsemi okkar.

EY vísar til alþjóðasamtaka fyrirtækja sem eru aðilar að Ernst & Young Global Limited. Hvert aðildarfélag er sjálfstæður lögaðili. Ernst & Young Global Limited er breskt hlutafélag með takmarkaða ábyrgð og veitir ekki þjónustu til viðskiptavina.

Ernst & Young ehf. er einkahlutafélag skráð á Íslandi, kt. 520902-2010 og er aðildarfélag að Ernst & Young Global Limited.

Ernst & Young ehf.
Borgartúni 30
105 Reykjavík

www.ey.is

© 2020 Ernst & Young ehf.
Öll réttindi áskilin

Margrét Pétursdóttir
Forstjóri

Sími: 825 2515
margret.petursdottir@is.ey.com

Ragnar O. Rafnsson
Sviðsstjóri Fyrirtækjaráðgjafar

Sími: 825 2545
ragnar.o.rafnsson@is.ey.com

Geir Steindórsson
Sviðsstjóri Endurskoðunarsviðs

Sími: 825 2532
geir.steindorsson@is.ey.com

Guðjón Norðfjörð
Sviðsstjóri Rekstrarráðgjafar

Sími: 825 2565
gudjon.nordfjord@is.ey.com

Símon Jónsson
Sviðsstjóri Skatta- og lögfræðisviðs

Sími: 840 2008
simon.jonsson@is.ey.com

